

URČENÍ CUT-OFFU U ŠKÁLY POSTOJE K NEVĚŘE

Teorie

Nevěra je tématem, které je čtenářsky velmi atraktivní, neboť je to situace, se kterou má velká část populace zkušenost, ať už přímou či nepřímou. I z tohoto důvodu se tímto jevem zabývá řada odborníků. Přestože obecnou představu, co to je nevěra, má víceméně každý z nás, z akademického hlediska je výrazně těžší přijít s nějakou uspokojivou definicí. Vlastně každý vztah dvou lidí má hranice toho, co je či není nevěra, někde jinde. Je nevěra už samotný zájem o vztah s někým jiným než s partnerem či flirtování, psaní si na sociálních sítích? Nebo se musí přejít až do fyzické dimenze kontaktu? A kde v ní je nastavená hranice, pro někoho to je líbání, pro někoho až sexuální styk. Pokud bychom se chtěli držet zcela exaktní definice, tak bychom se dostali až k tautologii, totiž že nevěra je to, co je považované za nevěru (Blow, & Hartnett, 2005).

Tento postup však může uspokojit málokoho, proto je třeba vybrat z mnoha možných hranic, které se nabízejí. Kvůli mnohým rozporům ve vnímání se u některých studií, přímo zaměřených na kvalitativní nalezení definice, nepodařilo najít adekvátní vyjádření (Moller, & Vossler, 2015). Z logiky věci je vhodnější vybrat spíše obecnější definici, která zahrne jak užší, tak širší pojetí. Z tohoto hlediska se tedy jeví jako nejvhodnější popis nevěry tento: „Sexuální či emoční vztah mimo partnerský vztah, který snižuje kvalitu partnerského vztahu“. Tento dovětek umožňuje vyjádřit to, že jsou nastavené hranice pro každého jiné.

Odhady prevalence nevěry se velmi různí, od velmi pesimistických (vzhledem k reputaci autora tohoto odhadu se dá říci až bizarních a nepodložených, realističtější odhady končí někde u jedné čtvrtiny věrných párů), tedy že pouze 4 % párů jsou si věrná (Uzel, 2010) až po to, že si jsou věrné tři čtvrtiny párů (studie z Ameriky) (Shackelford, LeBlanc, & Drass, 2000).

Statistické zpracování

V této práci se budu zabývat ROC analýzou škály, odevzdané do předmětu Psychometrika 1 studentkami Hasoňovou a Malou (2016). Jejich validační kritérium bylo, jestli respondent podvedl svého partnera, odpovědi „ano“ a „ne“ tedy budou pro tuto práci 0-1 proměnnou a Hrubý skór bude kontinuální proměnnou. Pomocí ROC analýzy bude určeno, jaký by měl být cut-off v dotazníku, tedy v jakém bodě je vhodné považovat respondenta za pravděpodobného nevěrníka. To je učiněno v tabulce č.1.

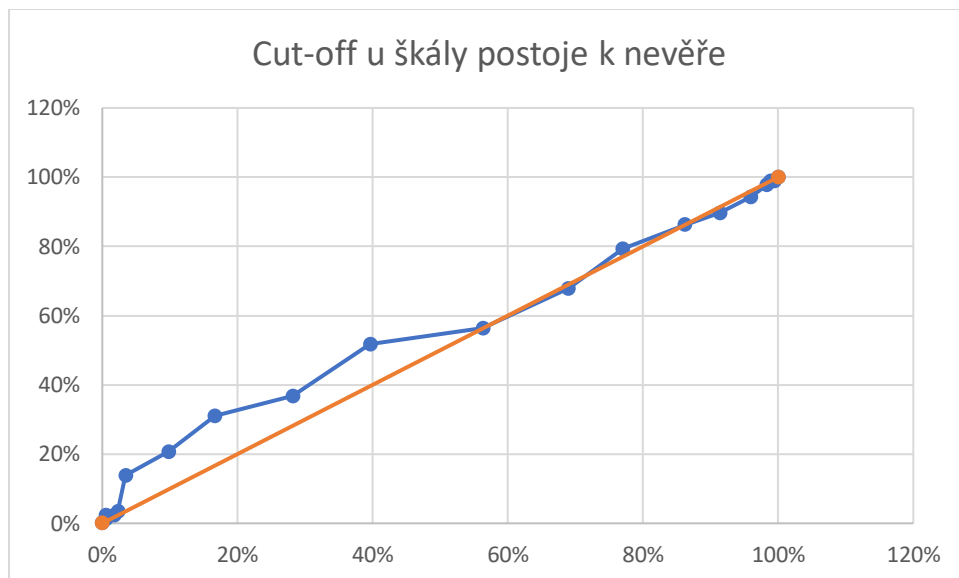
HS	TP	FP	TN	FN	Senzitivita	Specificita	1-senz	1-spec	J	Poměrový úspěch testu
14	87	174	0	0	100 %	0 %	0 %	100 %	0 %	33 %
15	86	173	1	1	99 %	1 %	1 %	99 %	0 %	33 %
16	86	172	2	1	99 %	1 %	1 %	99 %	0 %	34 %
17	85	171	3	2	98 %	2 %	2 %	98 %	0 %	34 %
18	82	167	7	5	94 %	4 %	6 %	96 %	0 %	34 %
19	78	159	15	9	90 %	9 %	10 %	91 %	0 %	36 %
20	75	150	24	12	86 %	14 %	14 %	86 %	0 %	38 %
21	69	134	40	18	79 %	23 %	21 %	77 %	2 %	42 %
22	59	120	54	28	68 %	31 %	32 %	69 %	0 %	43 %
23	49	98	76	38	56 %	44 %	44 %	56 %	0 %	48 %
24	45	69	105	42	52 %	60 %	48 %	40 %	12 %	57 %
25	32	49	125	55	37 %	72 %	63 %	28 %	9 %	60 %
26	27	29	145	60	31 %	83 %	69 %	17 %	14 %	66 %
27	18	17	157	69	21 %	90 %	79 %	10 %	11 %	67 %
28	12	6	168	75	14 %	97 %	86 %	3 %	10 %	69 %
29	3	4	170	84	3 %	98 %	97 %	2 %	1 %	66 %
30	2	3	171	85	2 %	98 %	98 %	2 %	1 %	66 %
31	2	1	173	85	2 %	99 %	98 %	1 %	2 %	67 %
32	1	1	173	86	1 %	99 %	99 %	1 %	1 %	67 %
33	0	0	174	87	0 %	100 %	100 %	0 %	0 %	67 %

Tabulka č.1 Cut-off skór u škály postoje k nevěře; TP= true positive, FP = false positive, TN = true negative, FN = False negative

Jak můžeme vidět, jsou v tabulce vyznačené dva řádky. Červeně je vyznačen řádek s hrubým skórem 26, ve kterém vychází nejlépe Youdenova statistika J, která má hodnotu 14 %, tedy spíše neuspokojivou, neboť se pomocí škály podaří odhadnout člověka správně pouze o 14 % lépe, než kdyby náš odhad byl zcela náhodný. Modře je vyznačen řádek s hrubým skórem 28, ve kterém nejlépe vychází statistika, která zohledňuje poměr, ve kterém jsou ve vzorku věrní a nevěrní respondenti. Podle tohoto způsobu se podaří určit na základě ideálního cut-offu 69 % respondentů, i tato hodnota je poměrně neuspokojivá.

Výsledek lze vyjádřit i pomocí grafu.

Graf 1: ROC křivka

Platí, že čím více je modrá křivka vzdálená od žluté, tím lépe. Už letmý pohled proto napoví, že i graf ukazuje, že metoda obecně neukazuje příliš dobře, protože se příliš nevzdaluje. To ukazuje i AUC analýza, podle které se oblast pod křivkou rovná 0,55. Hodnota 0,5 by znamenala, že je metoda stejně efektivní, jako hod mincí, i tento způsob tedy dává najevo, že škála příliš neměřila to, co měla. K tomuto závěru koneckonců dochází i samotné autorky škály v jejich původní práci, tento pokus o vzkříšení škály za pomoci jiné statistické metody to jen potvrdil.

Zdroje:

Blow, A. J., & Hartnett, K. (2005). Infidelity in committed relationships ii: A substantive review. *Journal of marital and family therapy*, 31(2), 217-233.

Hasoňová, V. & Malá, B. (2016) Postoje k nevěře. PhDr. Daniel Dostál, Ph.D., https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/pmlab/zpravy/zprava0015_1.pdf

Moller, N. P., & Vossler, A. (2015). Defining infidelity in research and couple counseling: A qualitative study. *Journal of sex & marital therapy*, 41(5), 487-497.

Shackelford, T. K., LeBlanc, G. J., & Drass, E. (2000). Emotional reactions to infidelity. *Cognition & Emotion*, 14(5), 643-659.

Uzel, R. (2010). *Nevěra a co s ní*. Praha: Nakladatelství Petrklíč.